

SKRITI ALERGENI

plesni	hišni prah Penicillium, Rhizopus, Cladosporium, Alteruaria, Aspergillus, Mucor
živila in hranila	PRODUKTI: penecilini, cefalosporini, antiholesterolna zdravila-statini, fusidin, griseofulvin, ciklosporin, encimi, citronska kislina, organske kisline, sojina moka, fermentirani siri, modri sir, fermentirane omake, sredstva za okus, celulaze-sredstvo za mehčanje...
zdravila	antibiotiki, analgetiki, aspirin in nesteroidni antirevmatiki, sulfonamidi, kri in derivati, heparin, hormoni, encimi, lokalni in splošni anestetiki, cepiva (jajčne beljakovine, toksoidi, želatina, formaldehid, konzervansi), beta blokerji, ACE inhibitorji, vitamini
soja	bonboni, kosmiči, hrustljavci, kolači, biskviti, preliv, konzerve, golaži, juhe, polnila, kreme, namazi, mesni nadomestki, kocke
začimbe	popper, paprika, česen, čebula, majaron, timijan, žajbelj, klinčki, cimet, kumina, koriander, zelena, brinove jagode
curry	ingver, koriander, klinčki, paprika, poper, lotosovo seme, kardamon, cimet, muškatni oreh
sulfiti	suho sadje, želeji, vložena zelenjava, belo in rdeče vino, pivo, čips, krpice, jedilni kis, koncentrat limon in pomaranč, zmrznjeni morski sadeži, solatni preliv, sadni želeji in sokovi
benzoati	pivo, džemi, sadni želeji in sokovi, sadni sirupi, sadni jogurti, vložene sardine in sledi v kisu, marinadi
nikelj	redmeti iz niklja, bizuterija, nakit • HRANILA: kakav, čokolada, soja, druge stročnice, ovseni kosmiči, orehi, mandlji
amini	hrana z biogenimi • POVZROČA ALERGIJAM PODOBNE POJAVE sir, prekajene ribe, ribje konzerve, klobase, šunka, postana hrana, rdeče vino, pivo, ananas, banane, jagode, slive, limone, avokado, špinača, paradižnik, kvas, kislilo zelje, stročnice, kakav, čokolada, pravi čaj

NAVZKRIŽNI ALERGENI

breza	paradižnik, krompir, jajčevac, paprika, poper, čili, jabolka, breskve, marelice, jagode, češnje, mandlji, hruške, slive, črni ribez, koper, luštrek, lešniki, pelodi leske, jelše, bresta, gabra
pelin	zeleni, korenje, peteršilj, janež, komarček, kumina, koriander
pršice	navadni curry, kamilica, paprika, poper, cimet, muškat, ingver, česen, pelin, arnika, artičoka, regrat, sončnica, sončnično seme
trav	pelodi moka, zlasti pšenična in ržena, ovseni kosmiči, ječmen, ričet, koruza, navzkrižnost z rižem, sojo, arašidi
med	vsebuje spore plesni, alge, organske sestavine čebel, pelodi, encimi čebeljih izločkov, čebelji strup
jajca	perutnina perutninski iztrebki, perje, jajčni beljak, cepiva, ki vsebujejo jajčni beljak, rumenjaki, ptičji serum, meso perutnine
lateks	banana, kivi, avokado, marelica, lešnik, kostanj, grenivka, pasijonka, ananas, papain (encim iz papaie v industriji živil, kozmetike in zdravil)
aspirin	acetilsalicilna kislina • SADJE VELIKO: grozdje, ribez, borovnice, datlji, suhe slive, maline, breskve, pomaranče, ananas, višnje MALO: slive, jagode, grenivke, dinje, guave, jabolka, banane, hruške, limone, mango, rabarbara • ZELENJAVA VELIKO: kumare, paradižnik MALO: sladka koruza, šampinjoni, zelene olive, rdeča in zelena paprika, korenje, grah, krompir, zelje, cvetača, leča, endivija, čebula, špinača, zelene olive • ZAČIMBE VELIKO: curry, gorčica, janež, poper, pekoča paprika, origano, cimet MALO: soja, peteršilj, koriander, komarček, česen • PIJACE čaj, kava, vina, kakav

Oddelek za pljučne bolezni

Pulmološko-alergološka ambulanta

Služba zdravstvene nege

**ALERGIJA
NA HRANO**

Nasveti za paciente in njihove svojce

ALERGIJE NA HRANO

- so preobčutljivostni pojavi, po živilih, ki nastanejo na imunološki način in jih dokazujemo z metodami v alergološki diagnostiki.

ALERGEN

- snov, ki vzbuja alergijo so sestavine različni živil, med njimi so tudi manj znani alergeni,
- pogosto so alergeni dodana sredstva za obstojnost, barvo in okus živil.

POVZROČITELJI

- alergeni živalskega in rastlinskega izvora
- nepravi – psevdo alergeni (konzervansi)

ZNAKI

- oralni alergijski sindrom: srbenje, otekanje ustnic, jezika, lic in žrela, hripavost
- blagi splošni znaki: rdečica, nahod, solzenje, srbenje, koprivnica, angioedem, včasih driska, siljenje na bruhanje, krči v trebuhu
- hujši splošni znaki: astmatsko dušenje, nabreklost glasilk, težave pri požiranju
- najhujši splošni znaki: anafilaksija III. In IV. stopnje, znižanje krvnega tlaka, omotica, pomodrelost, izguba zavesti, šok.

Pripravila:

Simona Križ, mag. zdr. – soc. manag.

NASVETI

- odpovedati se sumljivemu živilu
- dosledna opustitev hrane, ki vsebuje odkriti alergen
- za popestritev jedilnika ob dosledni dieti se poslužujte izbora jedi, ki so pripravljene v kuharskih priročnikih za vse vrste alergij

